

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 532, 25 XI 2025

Biroul permanent al Senatului

556, 8. 12. 2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare (b532/27.10.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/6036/03.11.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D950/04.11.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit *Expunerii de motive*, intervențiile legislative au ca scop „definirea exactă a termenului de «fost proprietar», [...] respectiv, precizarea că prin «fost proprietar» se înțelege persoana menționată

concret în actele de preluare abuzivă și față de care urmează să fie aplicată măsura reparatorie. În același timp, prezenta inițiativă legislativă stabilește în mod clar că actele de preluare abuzivă constituie probe directe și cu deplină putere doveditoare ale dreptului de proprietate, subliniind astfel relevanța momentului confiscării”.

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că soluția legislativă propusă pentru **art. II**, potrivit căruia „*în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se pot depune sau redepona cereri de retrocedare în vederea stabilirii dreptului de proprietate în condițiile prevederilor prezentei legi*”, nu se corelează cu dispozițiile de lege lata ale art. 9 alin. (1) din actul de bază, potrivit căruia „*În toate cazurile cererile de retrocedare a imobilelor prevăzute la alin. (1) (n.r. - imobilele care au aparținut cultelor religioase din România și care au fost preluate în mod abuziv), se pot depune la Comisia specială de retrocedare, prevăzută de prezenta ordonanță de urgență, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a acesteia. După acest termen nu se mai pot formula cereri de restituire sau de retrocedare. Actele doveditoare ale drepturilor solicitate se pot depune în termenul util stabilit de comisie.*”

De asemenea, potrivit art. II titlul II din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare „*Termenul de depunere a cererilor de retrocedare a imobilelor aparținând cultelor religioase, prevăzut la art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, cu modificările ulterioare, este de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi (n.r. - în urma republicării, art. 1 alin. (5) a devenit art. 1 alin. (9) din actul normativ de bază)*”.

Față de cele anterior menționate, precizăm și că, potrivit art. 6 al Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „*Legea civilă este aplicabilă cât timp este în*

vigoare. Aceasta nu are putere retroactivă. Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a legii noi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor. **Actele juridice nule, anulabile sau afectate de alte cauze de ineficacitate la data intrării în vigoare a legii noi sunt supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficace potrivit dispozițiilor legii noi. Prescripțiile, decăderile și uzucapiunile începute și neîmplinite la data intrării în vigoare a legii noi sunt în întregime supuse dispozițiilor legale care le-au instituit.**

Dispozițiile legii noi se aplică tuturor actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare.”

Și în ceea ce privește regimul mijloacelor de probă la care face referire textul propus pentru teza finală a **alin. (1¹) al art. 1**, precum și **alin. (4) al art. 4**, semnalăm, că, potrivit art. 26 alin. (1) al Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare „*Legea care guvernează condițiile de admisibilitate și puterea doveditoare a probelor preconstituite și a prezumțiilor legale este cea în vigoare la data producerii ori, după caz, a săvârșirii faptelor juridice care fac obiectul probațiunii*”.

De asemenea, potrivit art. 431 alin. (1) din actul normativ anterior menționat, „**Nimeni nu poate fi chemat în judecată de două ori în aceeași calitate, în temeiul aceleiași cauze și pentru același obiect - Efectele lucrului judecat**”.

În context, indicăm și faptul că, în Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 31 august 2000 în cauza Brumărescu împotriva României se specifică faptul că „**Unul dintre elementele fundamentale ale preeminentei dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, ca o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată**”.

Față de cele anterior precizate, este de analizat în ce măsură soluțiile normative preconizate nu sunt de natură a contraveni principiului securității raporturilor juridice care interzice intervenția legiuitorului pentru a înlătura efectele unor situații juridice deja consumate.

5. Sub rezerva celor menționate la pct. 4 *supra*, la **titlu**, în acord cu uzanțele de redactare a actelor normative, sintagma „*republicată, cu modificările și completările ulterioare*” se va elimina.

6. În acord cu dispozițiile art. 47 alin. (3) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară identificarea celor două articole ale propunerii legislative prin utilizarea sintagmelor „**Art. I**” și „**Art. II**”.

7. La partea introductivă a **art. I**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, sintagma „republicată, în Monitorul Oficial cu numărul 797 din data de 1 septembrie 2005” se va reda sub forma „**republicată, în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 797 din 1 septembrie 2005**”.

8. La partea dispozitivă a **pct. 1**, potrivit uzanțelor de redactare a actelor normative, sintagmele „*un alineat nou*” respectiv „și va avea următorul cuprins” se vor reda sub forma „**un nou alineat**” și „**cu următorul cuprins**”, observație valabilă și pentru **pct. 3**.

Referitor la sintagma „*sau menționat ca atare în actele normative, actele de autoritate, procesele verbale sau în alte documente de preluare abuzivă*”, este de analizat în ce măsură se instituie o soluție diferită față de cea prevăzută la **alin. (1)** al aceluiași articol din actul normativ de bază, acesta făcând o descriere expresă a imobilelor care se vor retroceda în condițiile actului normativ de bază, această ultimă ipoteză neregăsindu-se în cuprinsul acestuia.

De asemenea, sintagma „*în alte documente de preluare abuzivă*”, prin gradul mare de generalitate, nu răspunde cerințelor de claritate și predictibilitatea a textului normativ.

9. La partea dispozitivă a **pct. 2**, potrivit uzanțelor de redactare a actelor normative, sintagma „Alineatul (4) al articolului 4” se va reda sub forma „**La articolul 4, alineatul (4)**”.

De asemenea, este de analizat în ce măsură sintagma „Actul normativ, actul de autoritate sau orice alte înscrisuri emane de la autoritățile publice prin care a fost prevăzută, dispusă sau după caz pusă în aplicare, chiar și în parte măsura preluării abuzive (...) *constituie proba directă, cu deplină putere doveditoare a dreptului de proprietate asupra imobilului solicitat spre retrocedare în favoarea cultului religios*” nu este contrară celor prevăzute la **alin. (6)** din actul normativ de bază, potrivit căruia „În cazul în care pentru imobilul solicitat nu se

poate face dovada formală a preluării abuzive de către stat în perioada de referință, iar imobilul respectiv se regăsește sau s-a regăsit în patrimoniul statului, se prezumă că imobilul a fost preluat abuziv; *prezumția preluării abuzive poate fi înlăturată de deținătorul imobilului, prin orice mijloc de probă, în fața instanței de judecată*”.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 929/24.11.2025